

हिन्दी साहित्य

विमर्श के आँने में

संपादक

डॉ. पायल लिल्हारे

डॉ. श्याम मोहन पटेल

14.	किन्नर विमर्श : एक नई पहल, नए विचार पूजा सचिन धारगलकर	88
15.	किन्नर विमर्श : एक अपूर्ण सत्य डॉ. विदुषी शर्मा	96
16.	दिव्यांग बच्चों की त्रासदी और हिन्दी कथा साहित्य डॉ. प्रीति अग्रवाल	103
17.	हिन्दी कथा साहित्य में दिव्यांग-विमर्श डॉ. मनीषा शर्मा	113
18.	दिव्यांग विमर्श डॉ. सुरेखा अशोक बेलगलि	120
19.	उषा यादव के उपन्यास 'उसके हिस्से की धूप' में बाल-विमर्श डॉ. नितिन सेठी	127
20.	बालकों में सद्-संस्कारों का विकास डॉ. रमा शर्मा	134
21.	हिन्दी साहित्य में बाल काव्य डॉ. पायल लिल्हारे	141
22.	हिन्दी की प्रमुख बाल कहानियों का विश्लेषण डॉ. श्याम मोहन पटेल	149
23.	समकालीन बाल साहित्यकार परशुराम शुक्ल : बाल साहित्य वैशिष्ट्य संजय कुमार	156
24.	बाल लोक-साहित्य और बाल-विमर्श श्रीमती अनिता बिरला	167
25.	बाल जिज्ञासा में पूर्ववर्ती वाणी की मर्यादा डॉ. आरिफ गफूर जमादार	171
26.	हिन्दी साहित्य में वृद्ध विमर्श की अवधारणा डॉ. पायल लिल्हारे	175
27.	वृद्धावस्था विमर्श और हिन्दी कहानी डॉ. श्याम मोहन पटेल	183
28.	'गिलिगड्ड' उपन्यास में वृद्ध विमर्श अपेक्षा अशोक फोवकांडे	193
29.	पैरों में छाले, जिंदगी अब ऊपर वाले के हवाले (महामारी के विशेष संदर्भ में- प्रवासी विमर्श) डॉ. संध्या प्रसाद	198

گلہائے
نثر فارسی

(چند منتخب مضامین کا ترجمہ)

مترجم

ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ

Gulha-e-Nasr-e-Farsi

(Chand Muntakhab Mazameen ka Tarjuma)

Mutarajjim

Dr. Farzana M. Shaikh

جملہ حقوق بحق مترجم محفوظ

کتاب کا نام	:	گہائے شرفاری (چند منتخب مضامین کا ترجمہ)
مترجم	:	ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ
صفحات	:	۱۲۶
سن اشاعت	:	۲۰۲۰ء
قیمت	:	۱۵۰ روپے
تعداد	:	۵۰۰
کپوزنگ	:	تکلیب الرحمن خان، پٹی پورہ، اورنگ آباد (9823976565)
ناشر	:	عکس ادب پبلی کیشنز، دلی گیٹ، اورنگ آباد (مہاراشٹر)
مطبع	:	نوری آفسیٹ پریس، آگرہ روڈ، مالگاؤں (ضلع ناسک)

ISBN 978-93-87440-82-1

کتاب ملنے کا پتہ

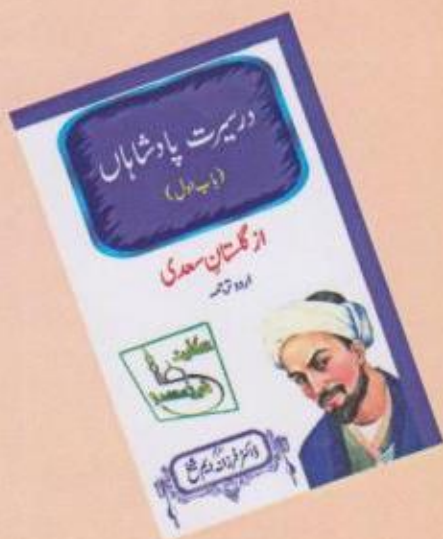
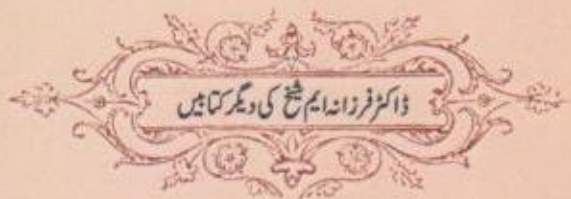
Dr. Farzana M. Shaikh
9-Shri Sai Nagar,
Near S.T. colony,
Behind ITI,
Solapur - 413004 (MS)

Gulha-e-Nasr-e-Farsi

(Chand Muntakhab Mazameen ka Tarjuma)

Mutaraffim

Dr. Farzana M. Shaikh

ISBN 978-93-87440-82-1

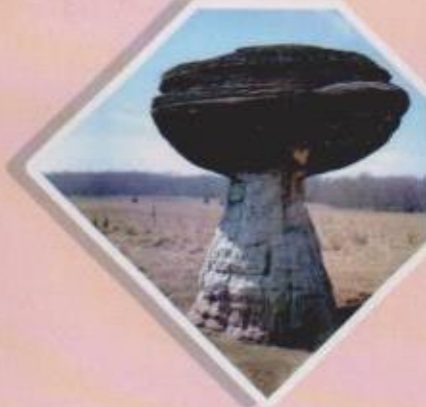
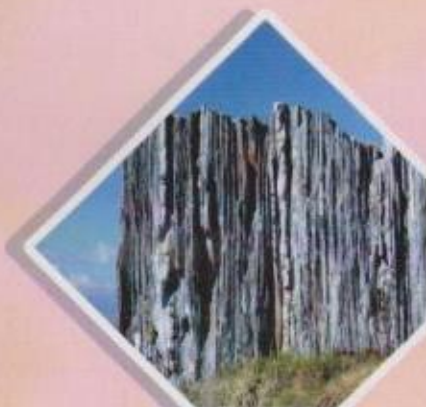

9 789387 440821

₹ 150/-

GEOMORPHOLOGY

Paper - I
Semester - I

• DR. MRS. Z.A. NAYAB
• DR. I.S. PATEL

Geomorphology

B.A. – I Semester – I

Mrs. Dr. Z.A. Nayab

Dr. I.S. Patel

Cover Page & Type Setting

Imran Ab. Wahab Lunje

Printer

Isha'at Printing Press

321/43, Muslim Pachha Peth, Solapur

Mob. 9860205081

First Edition

September 2019

Rs. 100/-

◦ Our Publications ◦

- (1) Geomorphology (Paper - I Semester - I)
- (2) Climatology (Paper - I Semester - II)

Publisher : Laxmi Book Publication, Solapur
All Rights Reserved: Dr. Mrs. Z.A.NAYAB
ISBN No. : 978-0-359-91772-3

ISBN 978-0-359-91772-3

9 780359 917723

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur
B.A. – I

HUMAN GEOGRAPHY

2019 Onwards Semester System
Paper – II - Semester – II

Mrs. Dr. Z.A. Nayab

Asst. Professor,

Dept. of Geography

U.E.S. Mahila Mahavidyalaya , Solapur.

Human Geography
B.A. – I Semester – II

Mrs. Dr. Z.A. Nayab

Cover Page & Type Setting
Imran Ab. Wahab Lunje

Printer

Isha'at Printing Press

321/43, Muslim Pachha Peth, Solapur

Mob. 9860205081

First Edition

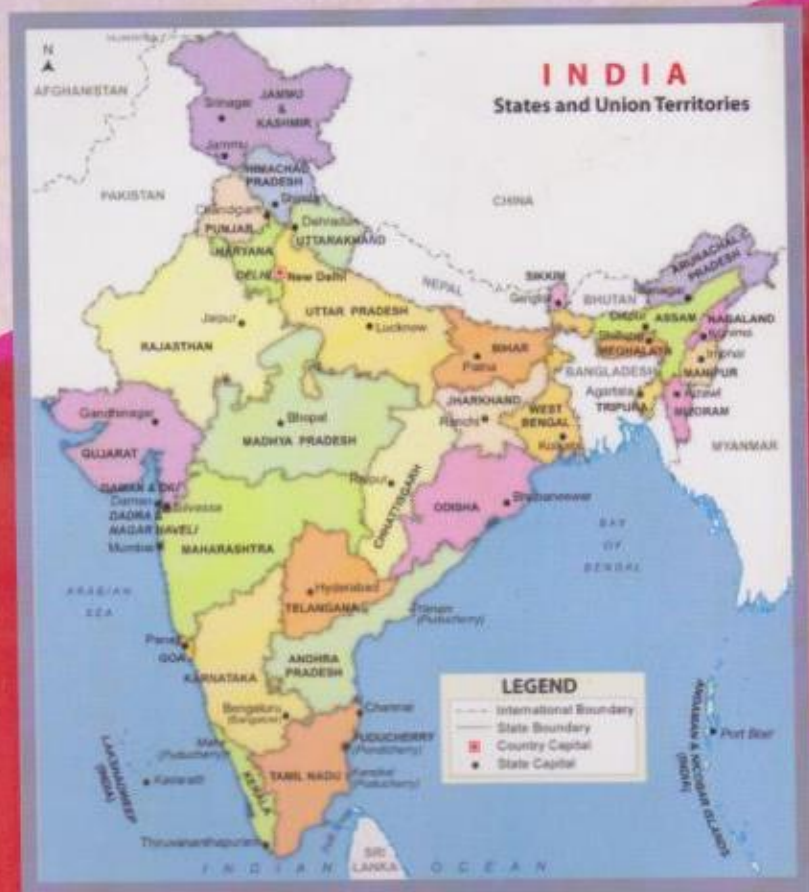
December 2019

Rs. 100/-

◦ Our Publications ◦

(1) Geomorphology (Paper - I Semester - I)

(2) Climatology (Paper - I Semester - II)

ISBN 978-0-359-91772-3

9 780359 917723

All Rights Reserved: Dr. Mrs. Z.A.NAYAB

ISBN No. : 978-0-359-91772-3

Publisher : Laxmi Book Publication, Solapur

عہد عادل شاہی کے مذہبی رسالے

(تحقیق و تنقید)

مصنف

ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ

عہد عادل شاہی کے مذہبی رسالے	:	کتاب کا نام
ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ	:	مصنفہ
۱۲۶	:	صفحات
۲۰۱۹ء	:	سن اشاعت
۱۵۰ روپے	:	قیمت
۵۰۰	:	تعداد
شکیل الرحمن خان، چیلی پورہ، اورنگ آباد (9823976565)	:	کمپوزنگ
عکس ادب پبلی کیشنز، دلی گیٹ، اورنگ آباد (مہاراشٹر)	:	ناشر
نوری آفسیٹ پریس، آگرہ روڈ، مالگاؤں (ضلع ناسک)	:	مطبع

ISBN 978-93-87440-48-7

کتاب ملنے کا پتہ

Dr. Farzana M. Shaikh

9-Shri Sai Nagar,

Near S.T. colony,

Behind ITI,

Solapur - 413004 (MS)

Ahed Aadil Shahi ke mazhabi risaley

(Tahqiq o Tanqid)

by

Dr. Farzana M. Shaikh

تصنیف

”عہد عادل شاہی کے مذہبی رسالے“

ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ کی تحقیق و تنقید پر مبنی ایک اچھی کوشش ہے۔ اس کتاب میں ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ نے قاری کی توجہ اس نکتہ کی جانب مبذول کروائی ہے کہ عہد عادل شاہی کے بزرگان دین کے مذہبی رسالے محض دینی تعلیمات کے مبلغ نہ تھے بلکہ وہ ادب برائے زندگی کے ترجمان بھی تھے اور اس بات کو ثابت کروانے کے لئے انھوں نے جو دلیلیں پیش کی ہیں، جس طرح کی زبان استعمال کی ہے اور جو دانشورانہ اسلوب اختیار کیا ہے وہ قابل ستائش ہے۔ اس کتاب کے مطالعہ کے بعد یہ امید کی جاسکتی ہے کہ ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ کی اس کاوش کو اردو ادب میں نہ صرف مقبولیت حاصل ہوگی بلکہ اس کو قدر کی نگاہ سے بھی دیکھا جائے گا۔

ڈاکٹر یوسف صابر (اورنگ آباد)

9326772575

ISBN 978-93-87440-48-7

9 789387 440487

نصابِ اُردو

مُرتبین

ڈاکٹر محمد شفیع چوہدر

صدر شعبہ اُردو

ایس۔ ایس۔ اے۔ آرٹس اینڈ کامرس کالج شولا پور۔

ڈاکٹر فراز انہ شیخ

کارگزار پرنسپل

یو۔ ای۔ ایس۔ مہیلا مہاودیا لیاہ شولا پور۔

ناشر

شولا پور اُردو میڈیم ٹیچرس سوسائٹی

ضلع شولا پور۔

۶۷۷۷

جملہ حقوق بحق ناشر محفوظ۔

نام کتاب : نصابی کتاب۔
مُرتبین : ڈاکٹر محمد شفیع چوہدر اور ڈاکٹر فرزانہ شیخ۔
سن اشاعت : جولائی ۲۰۱۹ء
ٹائپنگ اینڈ کمپوزنگ : ڈاکٹر محمد شفیع چوہدر
ناشر : شولا پور اردو میڈیم ٹیچر اسوسی ایشن ضلع شولا پور۔

قیمت

Wes's Mahita Mahavidhyalaya
Solepur Library.
Acc.
Date. 27/08/2019

Nisabe Urdu

Edited by

Dr. Farzana Shaikh

Incharge Principal

U.A.S. Mahila Mahavidyalaya, Solapur.

Dr. M. Shafi Chobdar

HOD, Urdu Dept.

S.S.A. Arts & Commerce College, Solapur

Publisher

**Sholapur Urdu Medium Teacher
Association Dist. Solapur.**

در سیرت پادشاہاں

(باب اول)

از گلستانِ سعدی

اردو ترجمہ

جملہ حقوق بحق مترجم محفوظ

کتاب کا نام	:	در سیرت پادشاہاں
مترجم	:	ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ
صفحات	:	۱۳۲
سن اشاعت	:	۲۰۱۸ء
قیمت	:	۱۵۰ روپے
تعداد	:	۵۰۰
کپوزنگ	:	شکیل الرحمن خان، چیلٹی پورہ، اورنگ آباد (9823976565)
ناشر	:	عکس ادب پبلی کیشنز، دلی گیٹ، اورنگ آباد (مہاراشٹر)
مطبع	:	نوری آفسیٹ پریس، آگرہ روڈ، مالگاؤں (ضلع ناسک)

ISBN 978-93-87440-73-9

کتاب ملنے کا پتہ

Dr. Farzana M. Shaikh
9-Shri Sai Nagar,
Near S.T. colony,
Behind ITI,
Solapur - 413004 (MS)

Dar Sirat-e-Padshahan

(Bab Avval)

By

Gulistan-e-Saadi

Urdu Tarjuma

Mutrājīm

Dr. Farzana M. Shaikh

اردو ترجمہ

در سیرت پادشاہاں (گلستانِ سعدی)

ڈاکٹر فرزانہ ایم شیخ نے سعدی کی فارسی تحریر کی ان تمام خصوصیات کو اپنے ترجمہ میں شامل کرنے کی کوشش کی ہے۔ انہوں نے ترجمہ نگاری کے بنیادی اصولوں کو مکمل طور پر استعمال کیا۔ موصوفہ نے سعدی کے اصل مدعا اور مقصد کو غیر ضروری معنی دینے سے حتی الامکان بچنے کی کوشش کی ہے اور آپ فارسی کے مشکل الفاظ کے معنی علیحدہ تحریر کر دیئے ہیں اور تحریر میں بھی انہوں نے وہی معنی اور مفہوم پیدا کرنے کی کوشش کی ہے تاکہ سعدی کی تحریر کا اصل اور بنیادی مقصد باسانی قاری کی سمجھ میں آئے۔ موصوفہ اپنی اس کوشش میں بڑی حد تک کامیاب ہیں۔ میں امید کرتا ہوں کہ گلستانِ سعدی کی حکایتوں سے دلچسپی رکھنے والا اردو داں طبقہ اور طلبہ و طالبات اس ترجمے سے یقیناً مستفید ہوں گے۔

ڈاکٹر شاداب روش (بایگاہوں)

ISBN 978-93-87440-73-9

9 789387 440739

₹150/-

समकालीन साहित्य और दलित विमर्श

प्रो. संजय एल. मादार

तक्षशिला

तक्षशिला प्रकाशन

98-ए, हिन्दी पार्क, दरियागंज, नई दिल्ली-110002

2017-2018

इस पुस्तक के सर्वाधिकार सुरक्षित हैं। प्रकाशक व लेखक की लिखित अनुमति के बिना इसके किसी भी अंश को, फोटोकॉपी एवं रिकॉर्डिंग सहित इलेक्ट्रॉनिक अथवा मशीनी, किसी भी माध्यम से, अथवा ज्ञान के संग्रहण एवं पुनर्प्रयोग की प्रणाली द्वारा, किसी भी रूप में, पुनरुत्पादित अथवा संचारित-प्रसारित नहीं किया जा सकता।

© सुरक्षित

I.S.B.N. : 978-81-7965-281-7

प्रथम संस्करण : 2017

मूल्य : ₹ 990/-

प्रकाशक :

टी.एस. विष्ट

तक्षशिला प्रकाशन

98-ए, हिन्दी पार्क, दरियागंज

नई दिल्ली-110002

दूरभाष : 011-43528469, 23258802

टेलीफैक्स : 011-23258802

ई-मेल : info@taxshilabooks.in, taxshilabooks@gmail.com

मुद्रक :

वालाजी ऑफसेट

दिल्ली-110032

Samkaleen Sahitya aur Dalit Vimarsha

By : Sanjay L. Madar

19. कहानीकार ओमप्रकाश वाल्मीकि 173
डॉ. सुरेश मारुतिराव मुले
20. ओमप्रकाश वाल्मीकि के साहित्य में दलित प्रश्न 181
डॉ. संजय एल. मादार
21. इक्कीसवीं सदी के साहित्य में किन्नर विमर्श 196
डॉ. गुर्रमकोंडा नीरजा
22. हिंदी की प्रमुख आत्मकथाओं में दलित संवेदना 200
डॉ. तारु एस. पवार
- ✓ 23. 'जूठन' आत्मकथा एक विद्रोही चिंतन 206
डॉ. जयश्री शिदि
24. साहित्य के समाजशास्त्रीय आइने में 'जूठन' 213
डॉ. गुरुदत्ता
25. अंतिम दशक के दलित आत्मकथाओं में अभिव्यक्ति
दलित संघर्ष 217
डॉ. दीपिका एस.
26. व्यथा की कथा: दलित आत्मकथा 228
डॉ. संजय एल. मादार
27. दलित संघर्ष का दर्पण : नंगा सत्य (स्त्री-विमर्श के संदर्भ में) 234
डॉ. बसवराज के. बारकेर
28. हिंदी दलित कथा साहित्य और 'तुम्हें बदलना ही होगा'
उपन्यास की आलोचना 244
डॉ. सुरेश मारुतिराव मुले
29. हिंदी उपन्यासों में दलित-मुक्ति के प्रश्न 255
सालिम भियाँ

